

[Landbrugsministeren.]

sig med, at de 60 Millioner i Ejendomsskatter ikke er saa meget, naar man betaler 80 Millioner mere i Rente. De 80 Millioner giver forøget Indtægt, men de 60 Millioner gaar til andre Foranstaltninger og forøger ikke Indtægten.

Det ærede Medlem Hr. Bording beklagede sig over, at Socialdemokratiet havde forlangt en Række Oplysninger, og dem havde de ikke faaet. Det ærede Medlem saa helt vredt ned paa mig, fordi jeg ikke havde skaffet disse Oplysninger. Jeg har Følelsen af, at naar man — det gælder ikke blot dette Udvalg, men mange andre Udvalg — forlanger Oplysninger, er den Minister, der ikke straks møder med disse Oplysninger, en ondsindet Person, der søger at spænde Ben for Forhandlingerne. Jeg vil benytte denne Lejlighed til at sige, at det er ikke sjældent, at en Minister faar Spørgsmaal, som man let kan skrive ned paa 5 Minutter, men hvis Besvarelse kræver et kolossalt Arbejde, naar det skal være Oplysninger, man kan staa bag ved. Jeg vil derfor henstille, at man i en Tid, hvor vi ønsker, at Administrationen og Administrationsarbejdet skal indskrænkes saa meget som muligt, da ogsaa betænker, hvad disse Oplysningers Fremskaffelse vil koste.

Hvad angaar de Oplysninger, her er Tale om, foreligger der fra Statistisk Departement, som vi selvfølgelig har spurgt, en Udtalelse om, at man kun kan fremskaffe dem ved at spørge hver enkelt Landmand her i Landet, og jeg vil sige, at hvis man gjorde det, saa fik man ikke Svaret, og fik man Svar, var det ikke til at bygge alting paa. Naar Udvalget faar et saadant Svar, maa det være nok til, at man kan forstaa, at man ogsaa kan spørge om Ting, som der ikke med rimelige Omkostninger kan skaffes Svar paa. Jeg haaber derfor, at det ærede Medlem vil tilgive mig; jeg har kun svaret Udvalget, hvad Statistisk Departement har svaret Landbrugsministeriet.

Jeg har ikke modsat mig Nedsikring ei heller Moratorium for baade Renter og Afdrag; det sker i stor Udstrækning i Øjeblikket, som det ærede Medlem vil vide. Der vises en Liberalitet fra Kreditorernes Side, som de maaske ikke fortjener alt for megen Paaskønnelse af, for de har deres gode Grund for den, men det er en Kendsgerning, at noget saadant foregaar. Men det, jeg ønsker, er, at man ikke gennem Lovgivningsforanstaltninger skal gribe forstyrrende ind i vort Lands Retssikkerhed. Hvad der kan opnaas gennem frivillige

Aftaler og Akkord, er godt; det sker der meget mere af, end man ved i Øjeblikket, og det er ogsaa en Vej, der er nødvendig at betræde. Men derfra og til at begynde at lovgive om det og oven i Købet give Tilskud, der medfører, at den Liberalitet, der nu udvises fra Kreditorernes Side, bliver formindsket, er der et stort Spring, og det maa jeg meget bestemt advare imod.

Saa sagde det ærede Medlem Hr. Bording, at i Fjor vilde jeg slet ingenting gøre, i Aar vilde jeg dog gøre noget. Det kan jeg naturligvis kun glæde mig over, for saa vidt som en saadan Udtalelse i det ærede Medlems Mund er en Ros. Men hvis det ærede Medlem havde hørt efter, hvad jeg sagde i Fjor, var det, at jeg syntes ikke — og det synes jeg stadig ikke —, at det er hverken Rigsdagens eller Regeringens Opgave, saa snart der er noget galt paa Færde ude omkring, da at springe til med Statens Penge, som vi slet ikke har, og sige: Kan vi ikke give jer et Tilskud eller et Laan? Jeg siger nu, som jeg sagde i Fjor: Hvis det er saa galt, lad saa Erhvervene komme til os, det er dog den rigtige Fremgangsmaade? Og det er det, der er sket.

Derfor nedsatte jeg et Udvalg i Sommer, og paa Grundlag af den Betænkning, der blev afgivet, tog Ministeriet Stilling, og derefter er Forslaget udarbejdet. Jeg tror, at det er en meget god Fremgangsmaade, og jeg anbefaler den til Efterfølgelse i al Almindelighed, saaledes at vi i Fremtiden ikke er saa ivrige efter at tilbyde Støtte og Hjælp med Statsmidler. Det kan blive nok endda, uden at vi selv behøver at være saa ivrige efter at tilbyde Hjælp. Jeg tror stadig væk, at vor Hovedopgave er at holde igen overfor den Slags Udgifter, og at vi ikke skal gaa foran alle andre med at øse Penge ud af Statskassen. For øvrigt er det et Spørgsmaal, om der er sket en saa stor Ulykke i det Aar, der er gaaet.

Jeg tror, det er meget godt, at man ikke kommer, saa snart man hører der er noget paa Færde, jeg tror i og for sig ikke, man kommer saa meget for sent. Det lyder maaske mærkeligt, men naar alt kommer til alt, tror jeg i Virkeligheden, det er bedre her at komme i rette Tid end at komme alt for tidligt med Hjælpen.

Sluttelig vil jeg sige, at hvis der endnu er Statshusmænd, der gaar og venter paa en Afgørelse, at den Afgørelse er truffet. Finansministeriet og Landbrugsministeriet har forhandlet indgaaende om det Spørgsmaal, og vi er enige om, som hidtil, at vise den største Liberalitet, og jeg tror, ingen